

SELVITYS OULUN SALON LIIKENNEVERKON KEHITTÄMISTAVOITTEISTA

4.12.2020

TAUSTAA

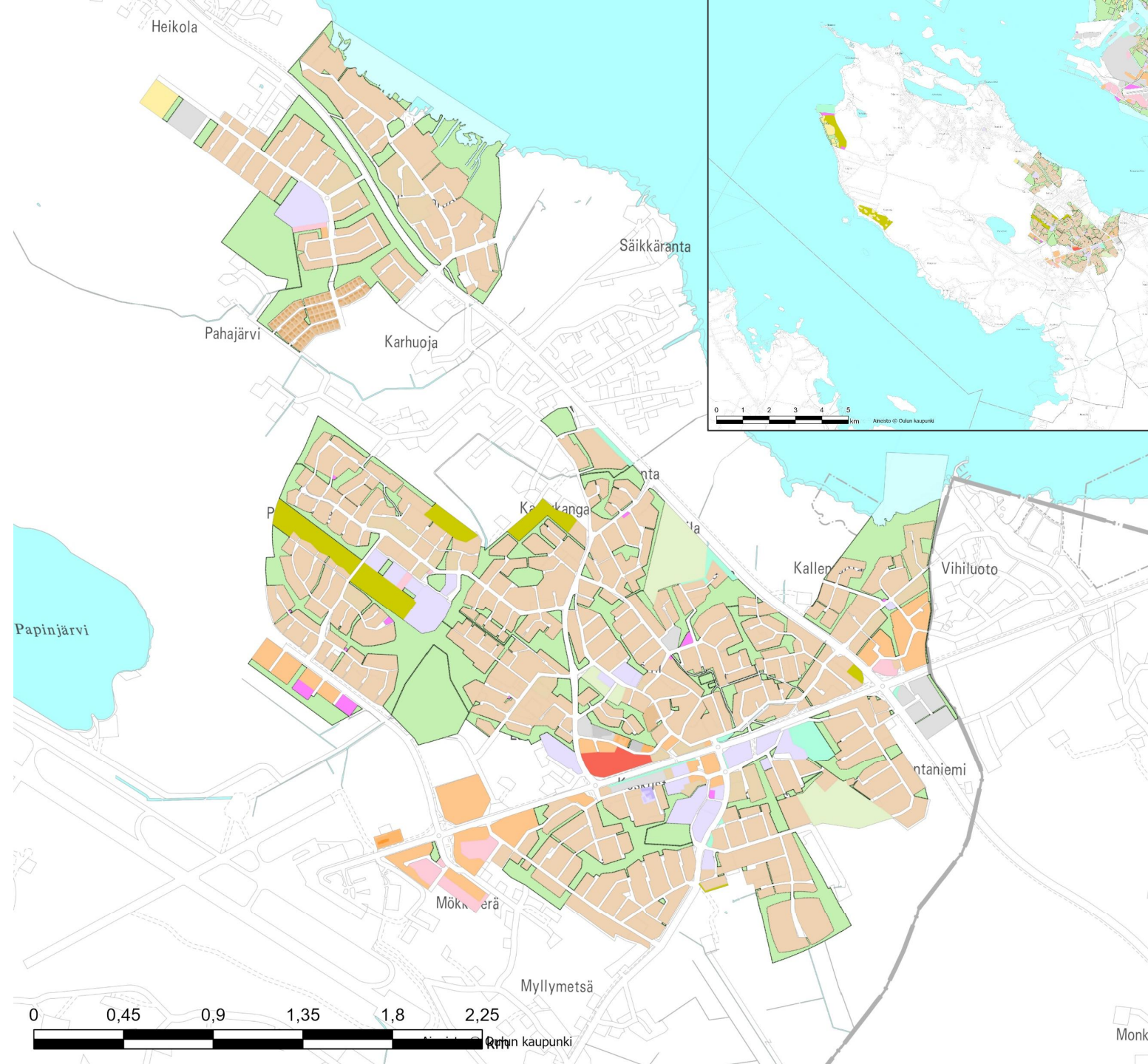
- Oulun yleiskaavojen seuranta valmistui huhtikuussa 2020. Seurannan suositusten mukaan Oulunsalon voimassa olevaa keskeisten alueiden osayleiskaavaa tulisi päivittää. Yhdyskuntalautakunta päätti 6.10.2020 osayleiskaavan käynnistämisestä
- Oulunsalon osayleiskaavan ensimmäisenä vaiheena laaditaan Oulunsalon yleispiirteinen rakennemalli, jossa kuvataan yhdyskuntarakenteen, viherrakenteen ja liikenneverkon kehittämisen pääperiaatteet. Rakennemallityön tarkastellaan myös kaikki Oulunsalon alueella voimassa yleiskaavat, sekä tehdään päätös, mitkä yleiskaavat korvataan laadittavalla osayleiskaavalla
- Tämä liikenneselvitys on tehty kaavoituksen tausta-aineistoksi, ja siinä on esitetty Oulunsalon liikenneverkon kehittämistarpeet huomioon ottaen kaavassa
- Työn tehtiin Oulun kaupungin toimeksiannosta Ramboll Finland Oy:ssä syksyn 2020 aikana
- Työryhmässä ovat olleet edustajina
 - Kaupungilta Jouni Mäkäräinen, Paula Paajanen ja Harri Vaarala
 - Konsultilta Ekki Sarjanoja, Karri Hakala ja Vesa Verronen

SISÄLTÖ

- 01 Lähtökohdat
- 02 Liikenneverkon kehittämisideat ja -tarpeet
- 03 Toimenpide-esitykset

ASEMAKAAVA

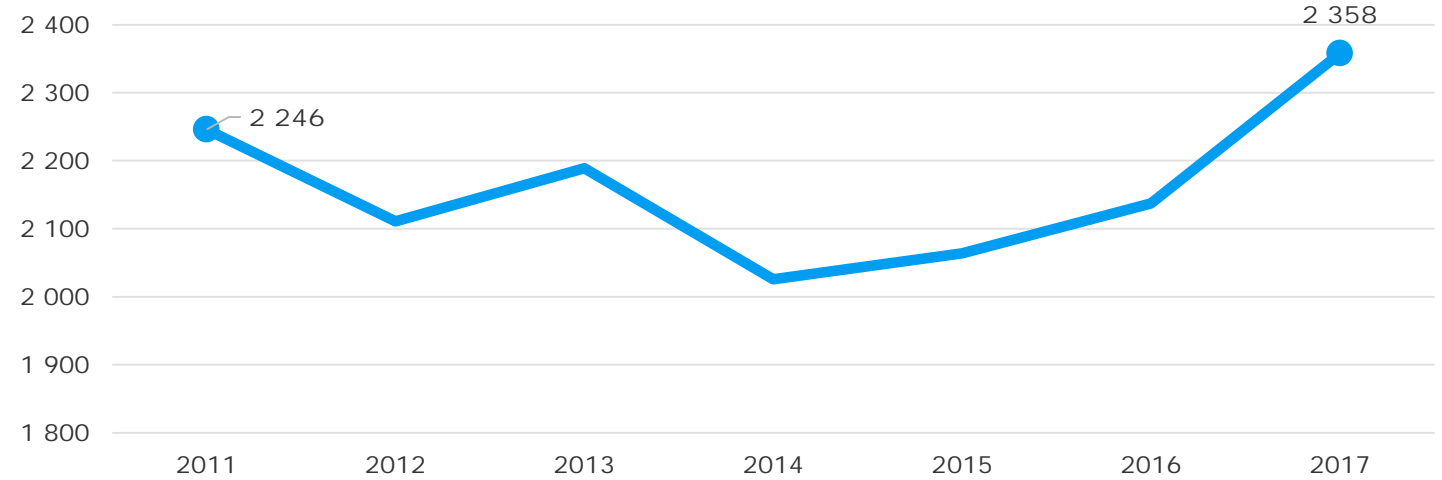
- Asemakaavat laadittu vanhan kirkonkylän ympärille ja Niemenrannastaan
- Salonpään koulun alue myös asemakaavoitettu
- Niemen länsirannalla muutama rantakaava
- Kempeleen puolella Vihiluodossa myös asemakaavassa asumista ja työpaikka-alueita

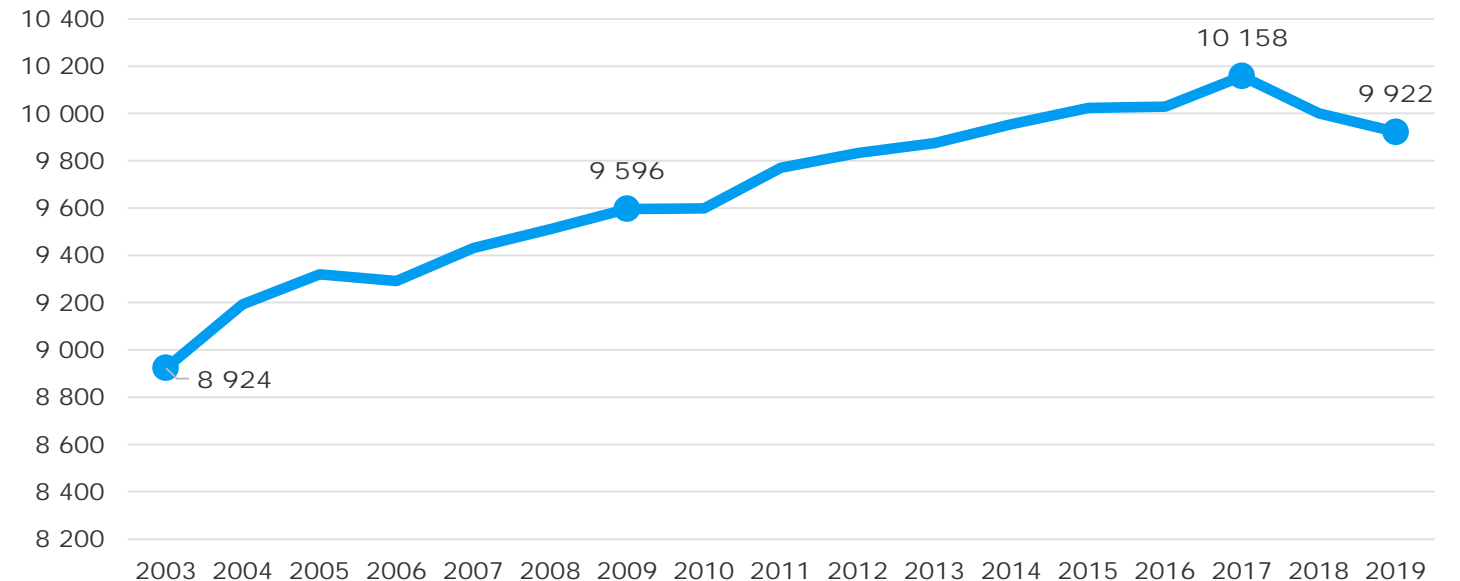
VÄESTÖ JA TYÖPAIKAT

- Työpaikkoja oli Keskeisten alueiden yleiskaavoituksen aikaan noin 1500
- Seudun yleiskaavassa tavoitteeksi oli vuodelle 2020 asetettu 6750 työpaikkaa, mikä on perustunut ennen kaikkea lentoaseman seudun kehittämiseen
- Vuonna 2017 Oulunsalossa oli noin 2350 työpaikkaa.

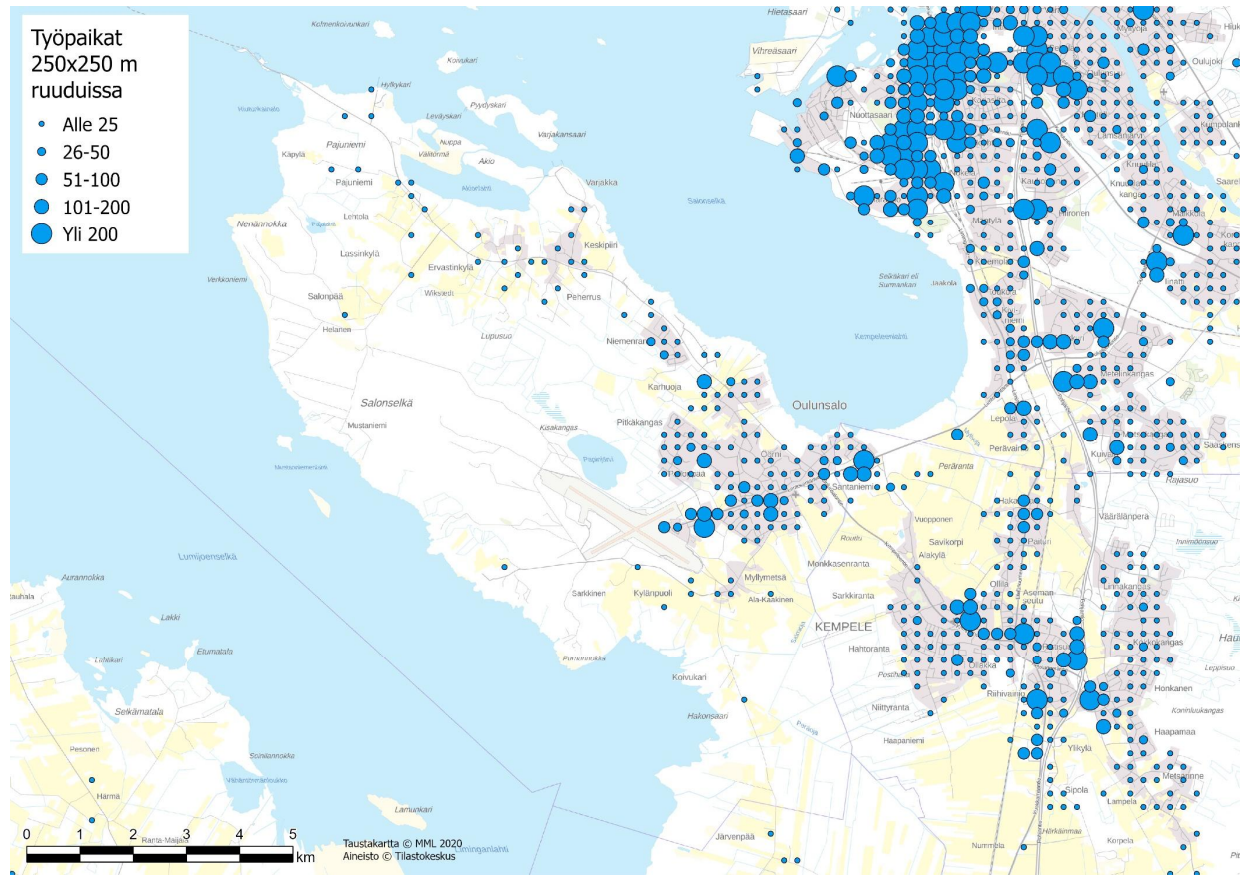
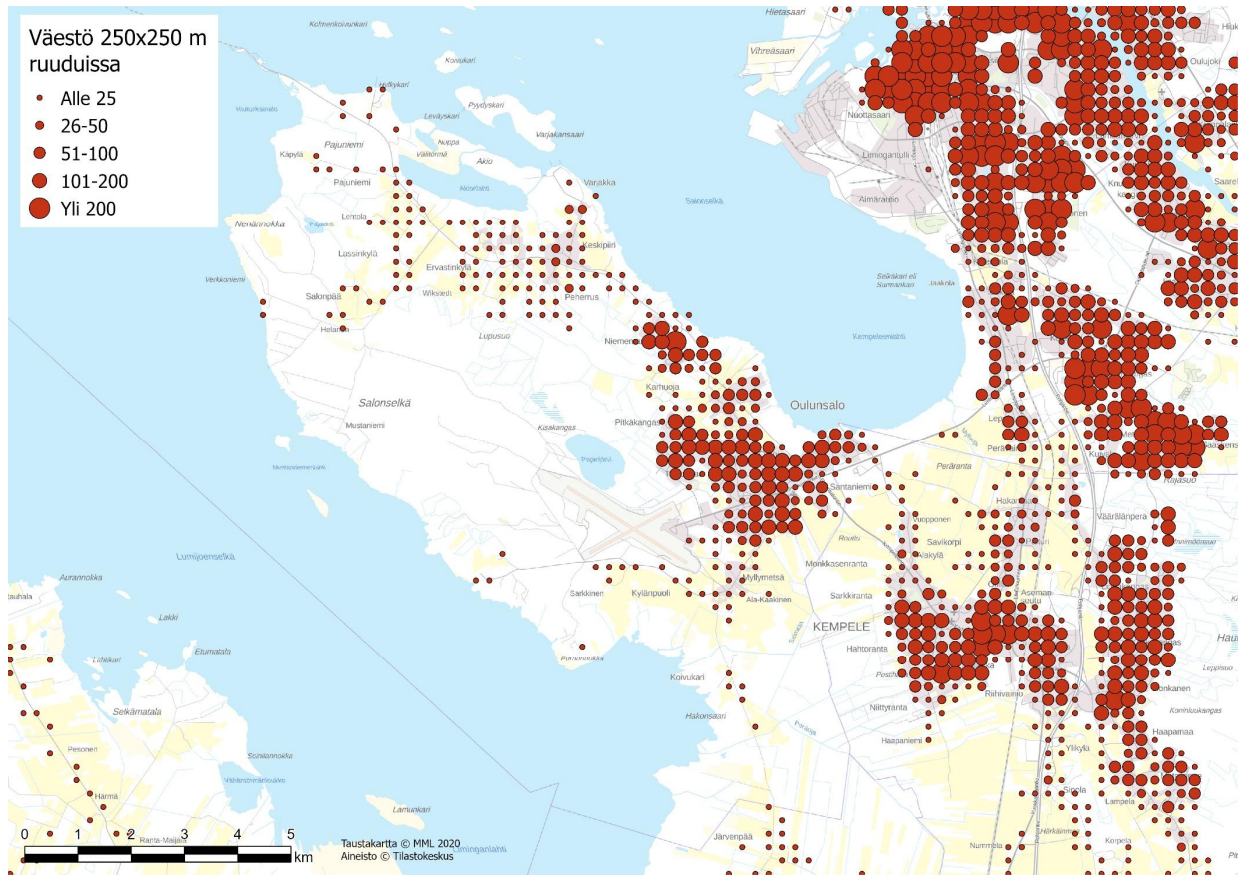
Työpaikat 2011-2017

Väestö 2003-2019

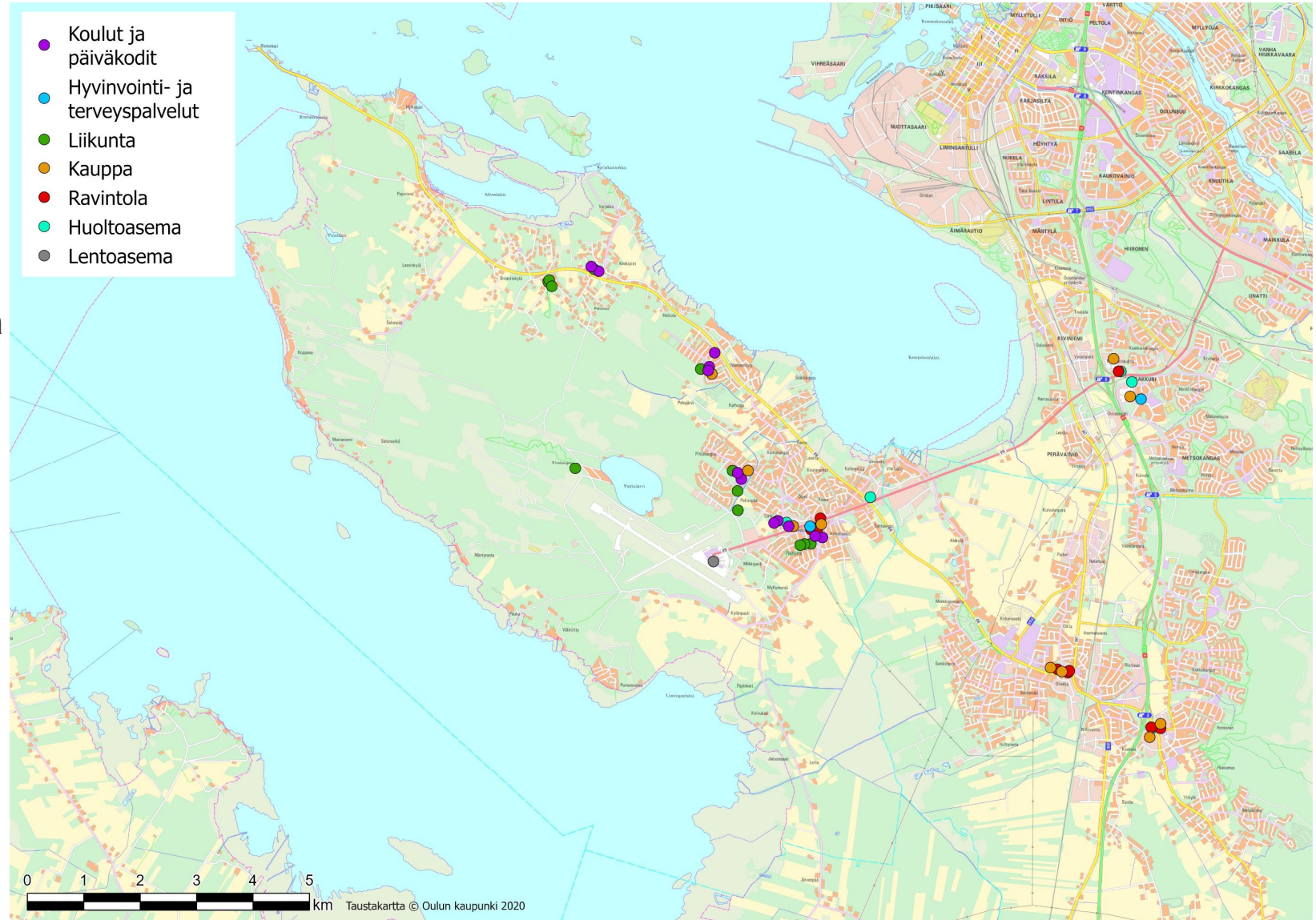
VÄESTÖ JA TYÖPAIKAT

Lähde: Tilastokeskus ruututietokanta 2019

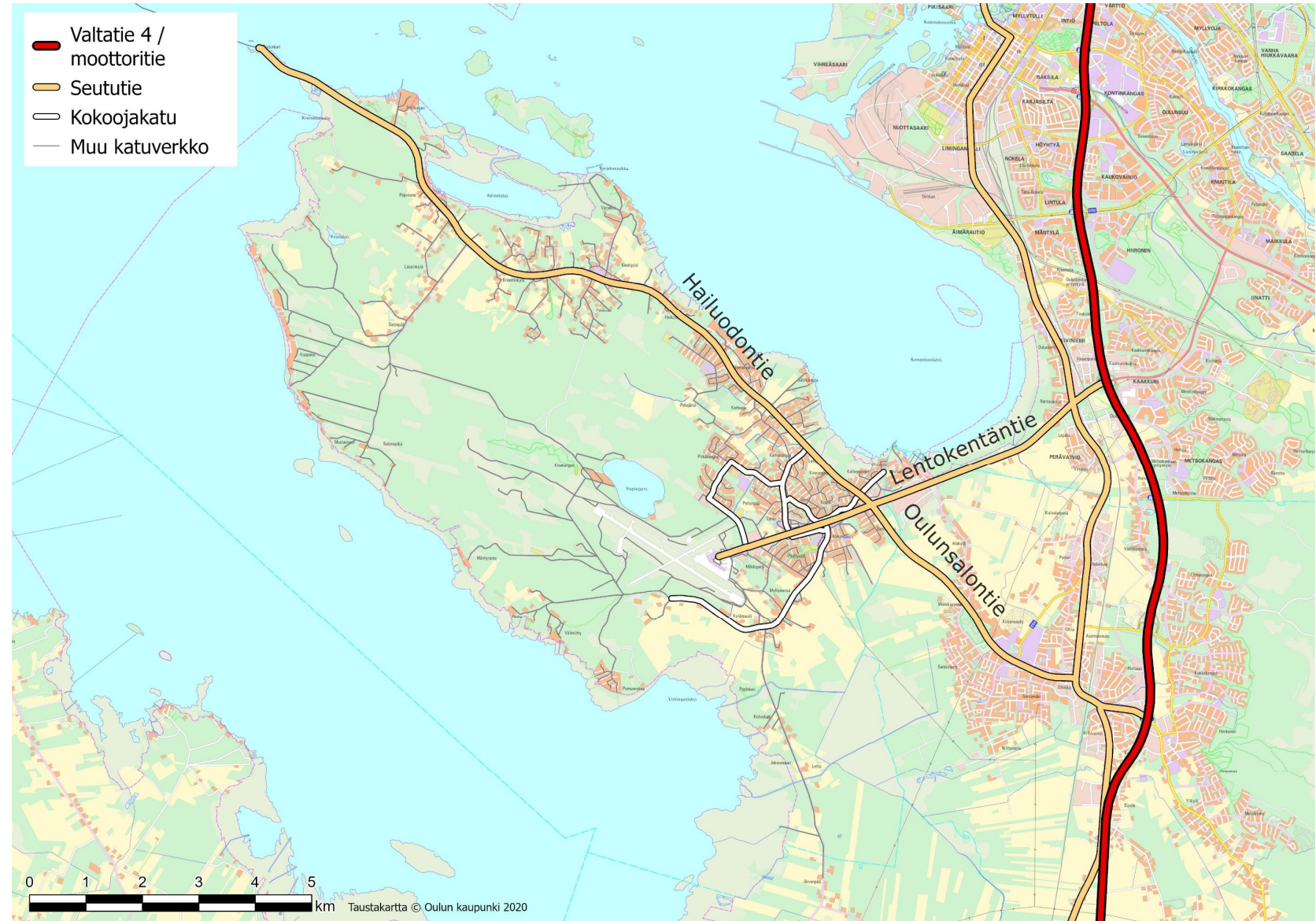
PALVELUT

- Oulunsalon palvelujen kanssa kilpailee erityisesti Kaakkuri ja Kempeleen keskusta / Zeppelinin
- Oulunsalon kaupalliset palvelut ovat pääosin sijoittuneet keskusta.
- Julkisia palveluja, kuten kouluja ja päiväkoteja on keskustan lisäksi Pitkäkankaalla ja Niemenrannassa.
- Viime vuosina palvelujen, ja erityisesti erikoiskaupan määrä on ollut vähenevä
- Oheisessa kuvassa mukana myös pienet liikuntapalvelut eli hiihtoladut ja pallokentät

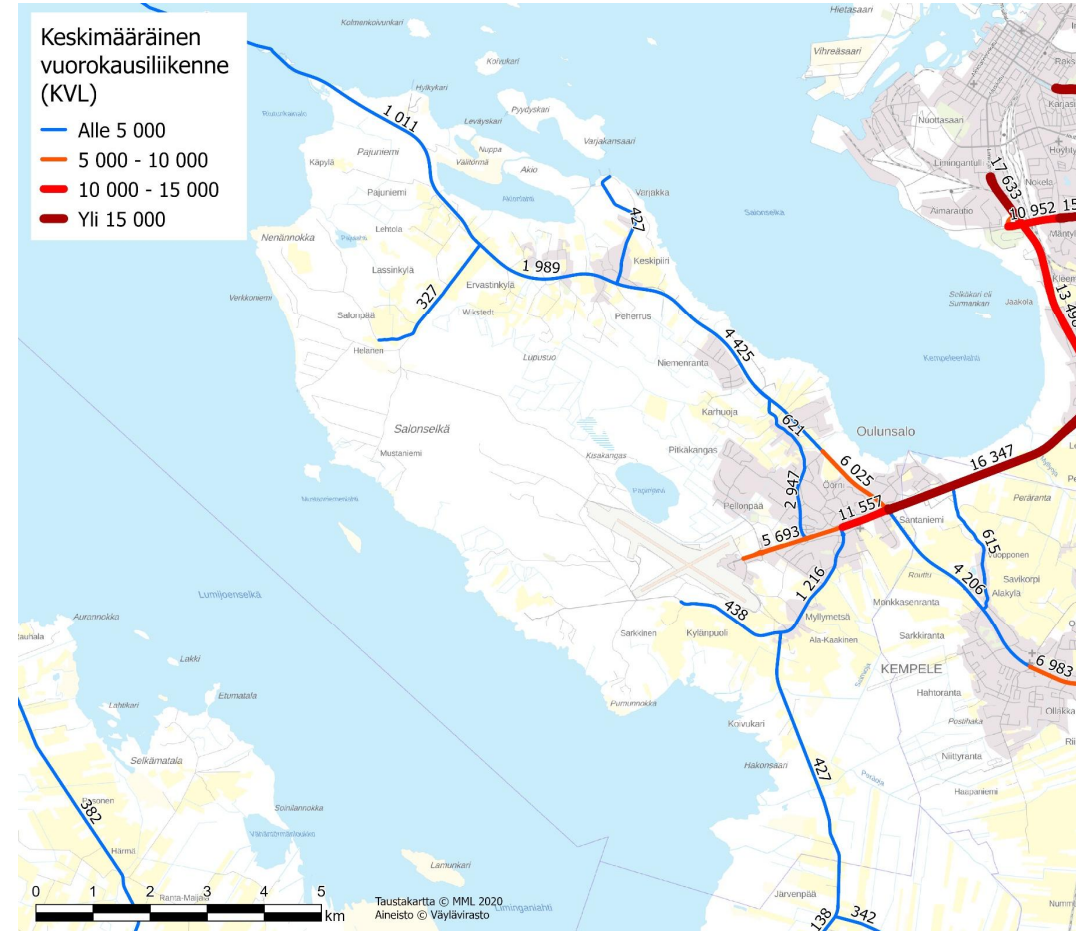
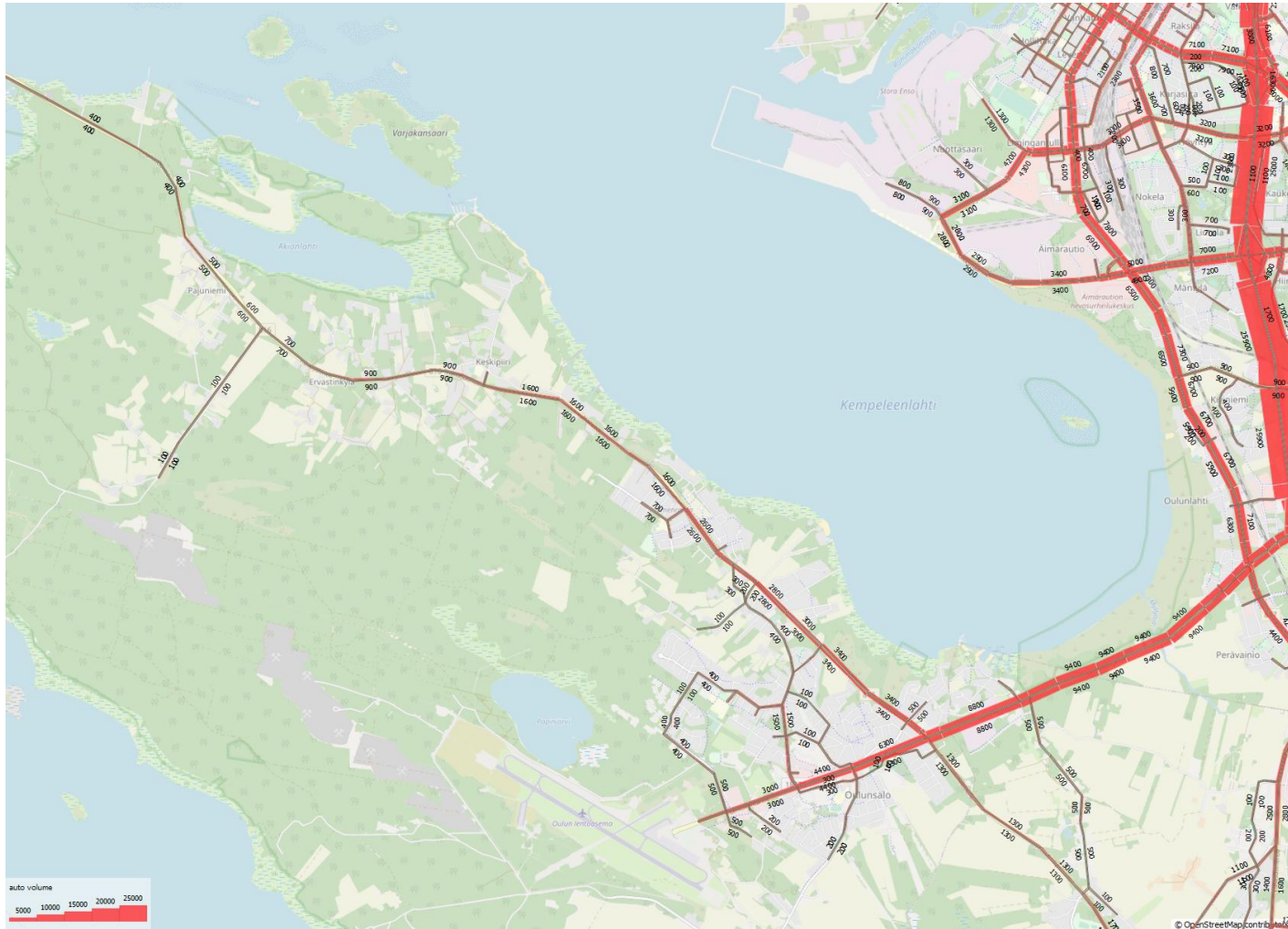

NYKYINEN LIIKENNEVERKKO: TIET JA KADUT

- Merkittävimmät väylät
 - Lentokentäntie
 - Hailuodontie
 - Oulunsalontie
- Maakäytön sisällä muutamia paikallisesti merkittäviä kokoojaväyliä

NYKYINEN LIIKENNEVERKKO: LIIKENNEMÄÄRÄ

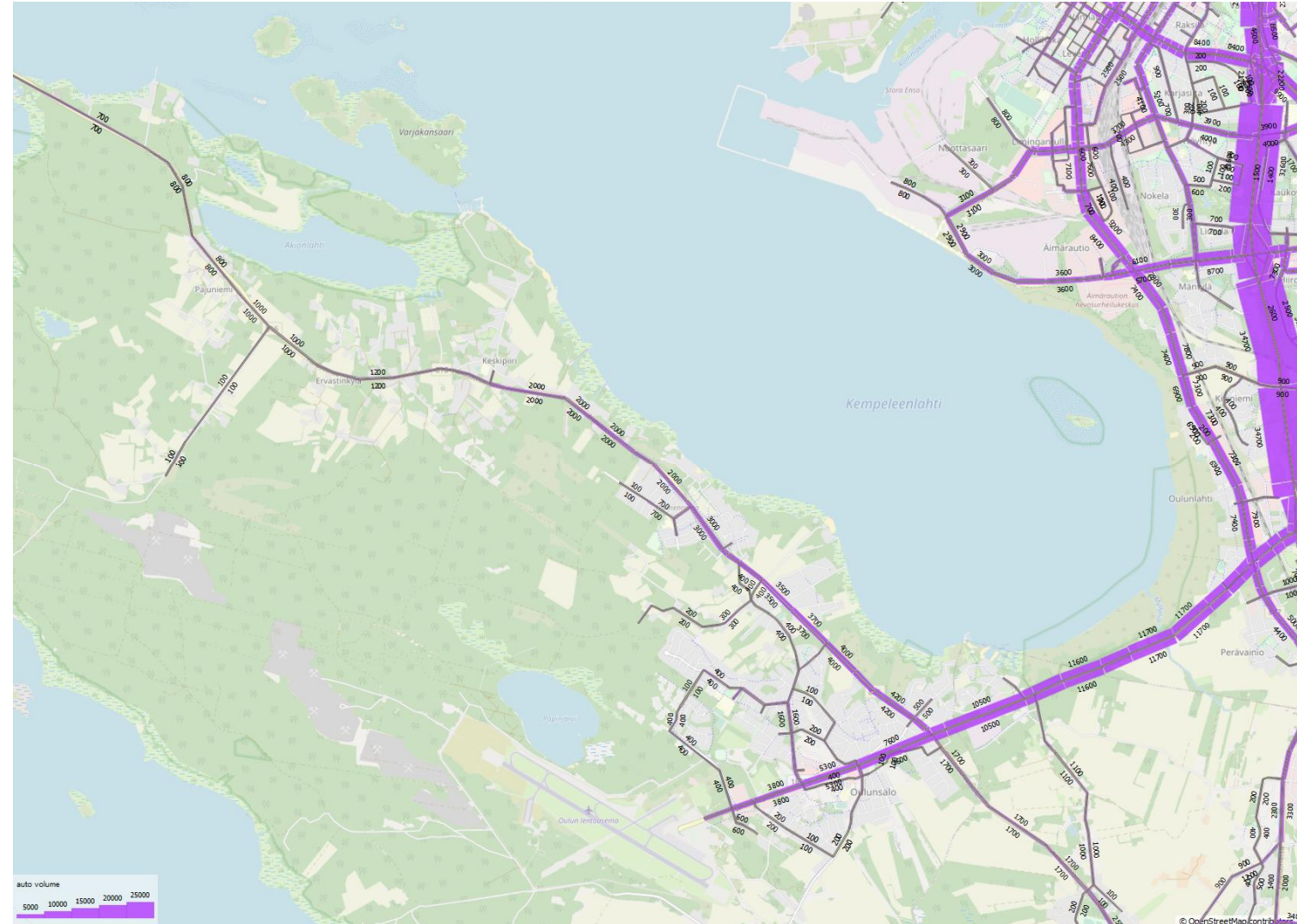
Keskimääräinen vuorokausiliikenne (KVL 2019), Väylävirasto (molemmat suunnat yhteensä)

Liikennemallin tuottama nykyliikennemäärä (arkivuorokauden keskimääräinen liikennemäärä KAVL vuonna 2018)

LIIKENNE-ENNUSTE 2040

- Liikennemäärät on tuotettu Oulun seudun ajantasaisella liikennemallilla.
- Liikennemallin ennusteet ovat teoreettisia laskelmia maankäytön aiheuttamista liikennemääristä liikenneverkolle. Ennusteet perustuvat alueen maankäyttöön sekä liikenneverkkokuvauksiin.
- Vuoden 2040 autoliikenteen verkko sisältää useita kehittämiskohteita, joista lähellä Oulunsaloa ovat:
 - Hailuodon kiinteä yhteys
 - Lentokenttien leventäminen 2+2-kaistaiseksi Hailuodontien liittymään asti
 - Kaakkurissa moottoritien ja radan ylitysten leventäminen 2+2-kaistaiseksi
 - Vt4:n leventäminen 3+3 -kaistaiseksi välillä Oulu-Kaakkuri

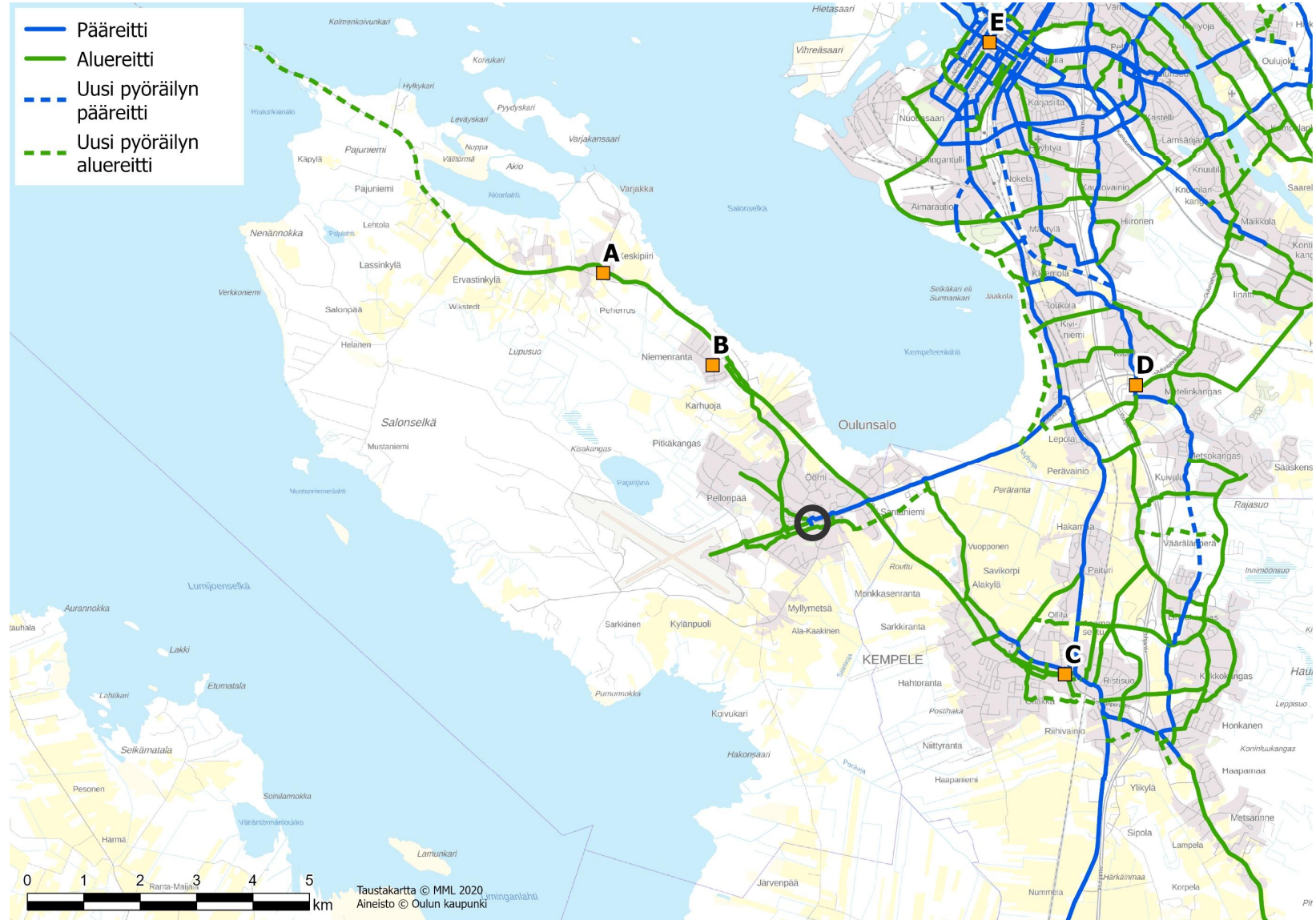
Liikennemallin tuottama ennusteliikennemäärä vuodelle 2040 (arkivuorokauden keskimääräinen liikennemäärä KAVL)

NYKYINEN LIIKENNEVERKKO: PYÖRÄLIIKENTEEN PÄÄ- JA ALUEREITIT

- Oulunsalon taajaan asutut alueet ovat hyvin pyöräillen saavutettavissa keskenään
- Myös lähitaajamat ovat varsin lähellä (Kempele, Kaakkuri ja Oulun ydinkeskustakin)

Oulunsalon keskustasta	Matka km	Aika min
A Salonpään koulu	6,9	24
B Niemenrannan koulu	4,4	15
C Kempeleen keskusta	6,3	22
D Kaakkuri	7,5	27
E Rotuaari	12,8	45

* Pyöräilynopeus 17 km/h

PYÖRÄLIIKENNE 2040

- Pyöräliikenteen määrät on tuotettu Oulun seudun ajantasaisella liikennemallilla.
- Liikennemallin ennusteet ovat teoreettisia laskelmia maankäytön aiheuttamista liikennemääristä liikenneverkolle. Ennusteet perustuvat alueen maankäyttöön sekä liikenneverkkokuvauksiin.

RAMBOLL

Liikennemallin tuottama pyöräliikennemäärä nykytilanteessa
(arkivuorokauden keskimääräinen liikennemäärä KAVL vuonna 2018)

Liikennemallin tuottama pyöräliikennemäärä ennustetilanteessa 2040
(arkivuorokauden keskimääräinen liikennemäärä KAVL)

PYÖRÄLIIKENTEEN BAANAT

- Oulun baanaverkkosuunnitelmassa 2030 on osoitettu Oulunsalon lähelle
 - Kembraana Oulun ydinkeskustasta Lentokentäntielle
 - Jääbaana Oritkarista Vihiluotoon
- Oulunsalon sisäiset baanat tai vastaavat korkean tason järjestelyt, ks. seuraavat kalvot

SISÄLTÖ

01 Lähtökohdat

02 Liikenneverkon kehittämisideat ja -tarpeet

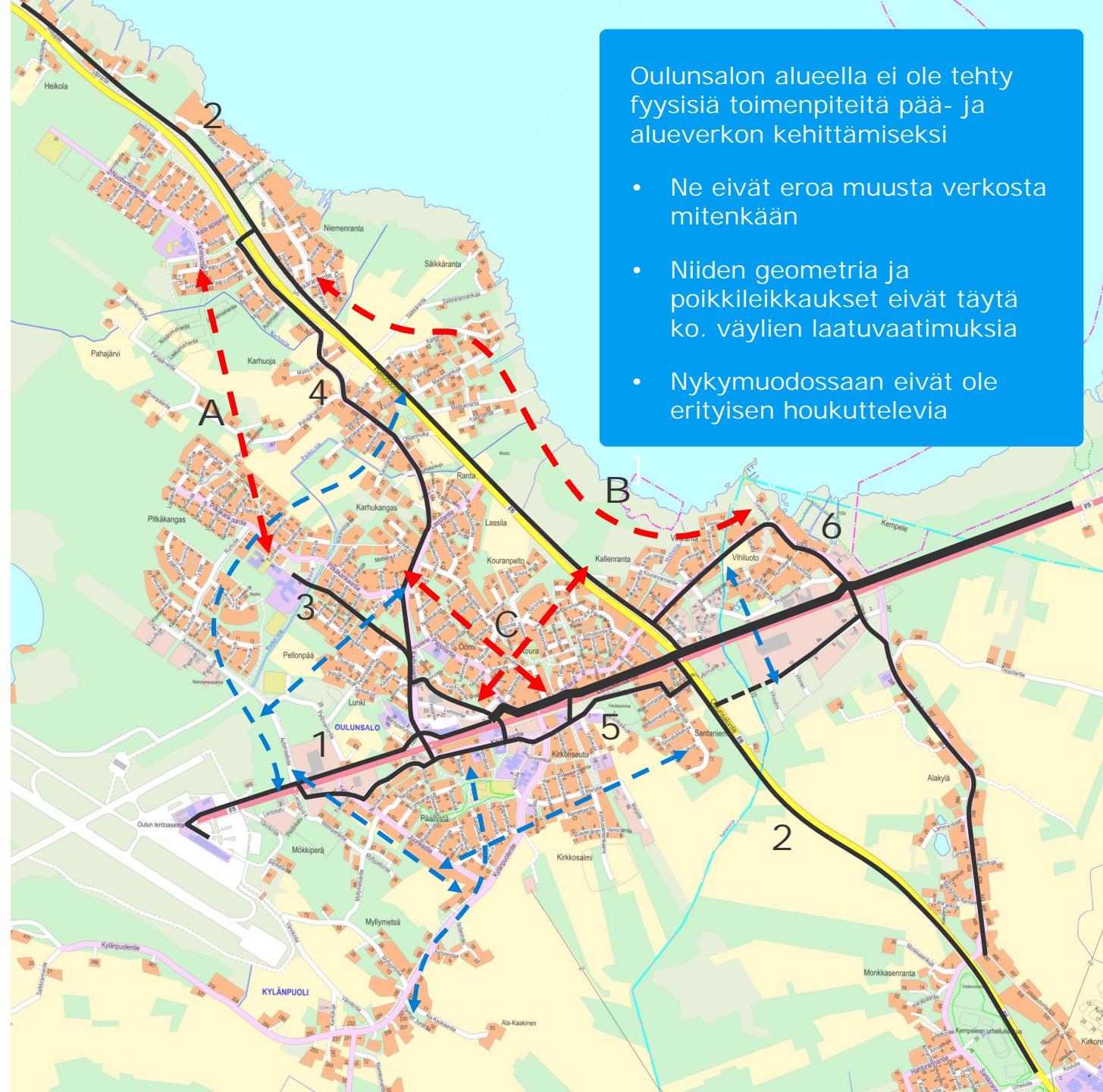
03 Toimenpide-esitykset

PYÖRÄLIIKENTEEN VERKKOAJATUKSET

Olemassa oleva pääreitti

Olemassa olevat aluereitit

1. Ydinkeskusta-lentoasema
 2. Hailuodon ja Kempeleen suunnat
 3. Ydinkeskusta-Pitkäkangas (koulu)
 4. Niemenranta-ydinkeskusta
 5. Lentoasema-ydinkeskusta – Vihiluoto (osin Kempeleen puolella) Santaniemessä yhteyspuute
 6. Vihiluoto - Kempele
- Yhteystarpeet (uudet / kehitettävät)
- A. Niemenranta-Pitkäkangas
- B. Rantareitti
- C. Öörnin lävistävät, nykyistä suuremmat yhteydet
- Lisäksi verkolliset puutteet (500-1000 m verkko) ("teoreettinen" tarkastelu)

Oulunsalon alueella ei ole tehty fyysisiä toimenpiteitä pää- ja alueverkon kehittämiseksi

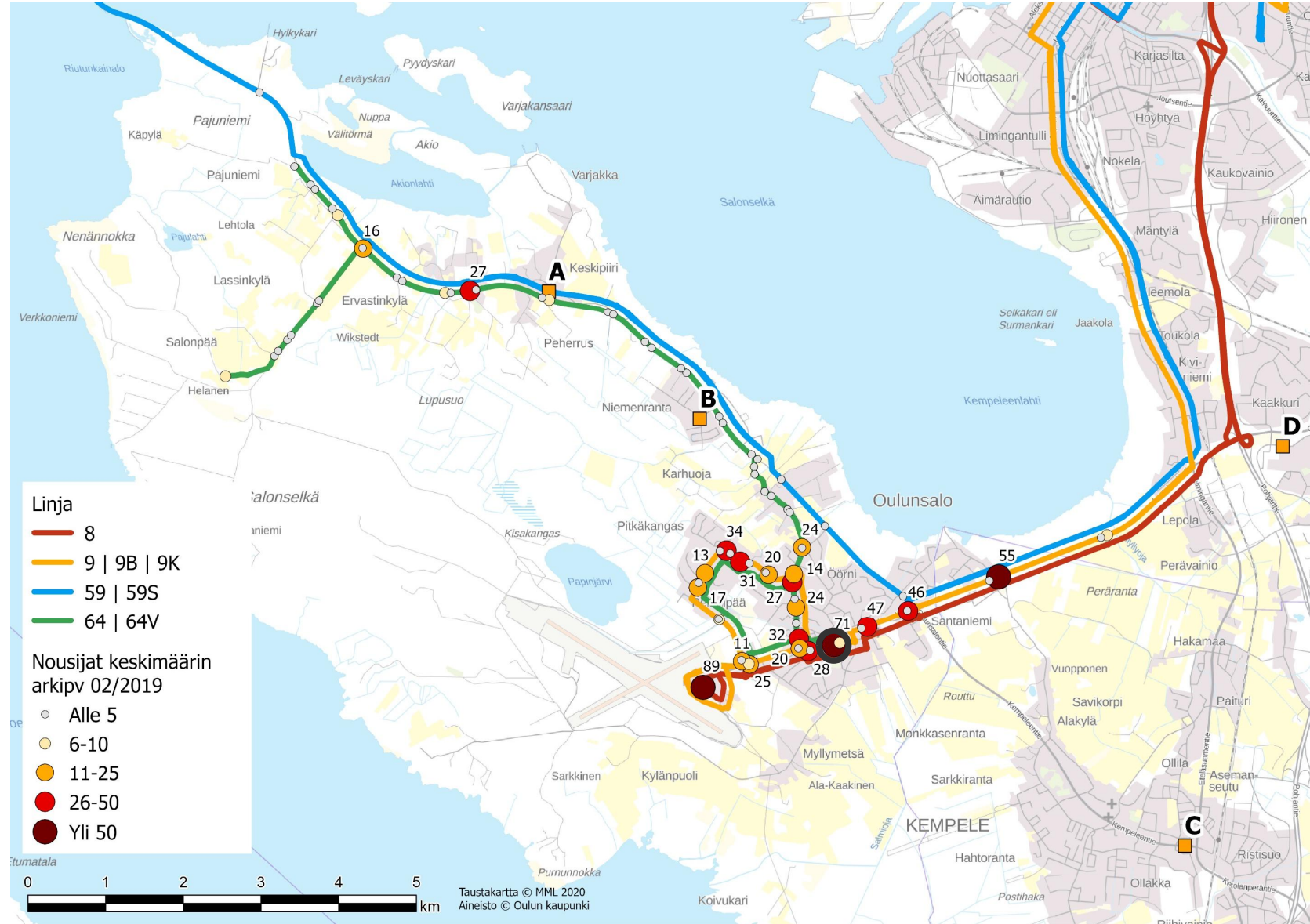
- Ne eivät eroa muusta verkosta mitenkään
- Niiden geometria ja poikkileikkaukset eivät täytä ko. väylien laatuvaatimuksia
- Nykymuodossaan eivät ole erityisen houkuttelevia

NYKYINEN LIIKENNE: JOUKKOLIIKENNE

- Suurin nousijamäärä lentoasemalla ja ydinkeskustassa
- Suoraa linjaa Kempeleeseen ei ole
 - Vihiluoto Kempeleen aluetta

Oulunsalon keskustasta	Matka km	Aika min
A Salonpään koulu	6,9	11
B Niemenrannan koulu	4,4	11
C Kempeleen keskusta	6,3	34
D Kaakkuri	7,5	28
E Rotuaari	12,8	31

* Nopein matka-aika joukkoliikenteellä arkaamuna klo 8-9

NYKYINEN LIIKENNE: JOUKKOLIIKENNE

Linjasto

- kattava
- tarjonta vastaa kysyntää

Historiaa / pohdittavia asioita

- ainakin vireillä on ollut joskus yhteys Salonpää – Kempeleen koulukeskus (mm lukio ja OSAO)
- Yhteys Kempeleeseen (koulut, rautatieasema, kaupalliset palvelut Zeppeliinin alue jne.) on aiemmissa selvityksissä todettu haastavaksi. Se kannattaa kuitenkin pitää mahdollisena.
- kaavoissa olevien vielä toteutumattomien katuyhteyksien tarve / antamat mahdollisuudet joukkoliikenteen näkökulmasta

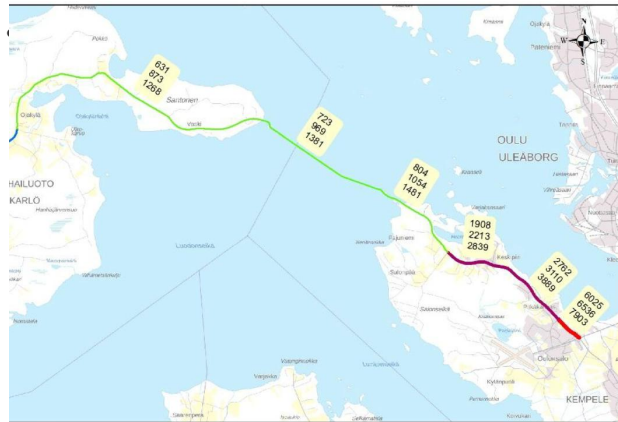
KAAVOITUKSELLE JOUKKOLIIKENTEELLE LISÄÄ TOIMINTAMAHDOLLISUUKSIA

- Idea Oulunsalon sisäisestä joukkoliikennelinjasta
 - edellyttää kaavamuuoksia
 - linja täydentää nykyistä liikennetarjontaa
 - reitin varrella
 - runsaasti työpaikkoja
 - koulu
 - kaupat mm. Kapteeni, Kauppiaantien palvelut
 - Useita vaihtomahdollisuus runkolinjoihin
 - Pitkäkankaantiellä
 - Karhuojantiellä
 - Kauppiaantiellä

HAILUODON KIINTEÄ YHTEYS

- Toteutunee lähivuosina
- Liikenteen jonoutuminen lauttarannassa poistuu
- Lauttaliikenteen aikatauluista aiheutuva liikennemäärien hetkittäinen vaihtelu poistuu ja liikenne jakautuu tasaisemmin.

Liikenne-ennusteen perusteet

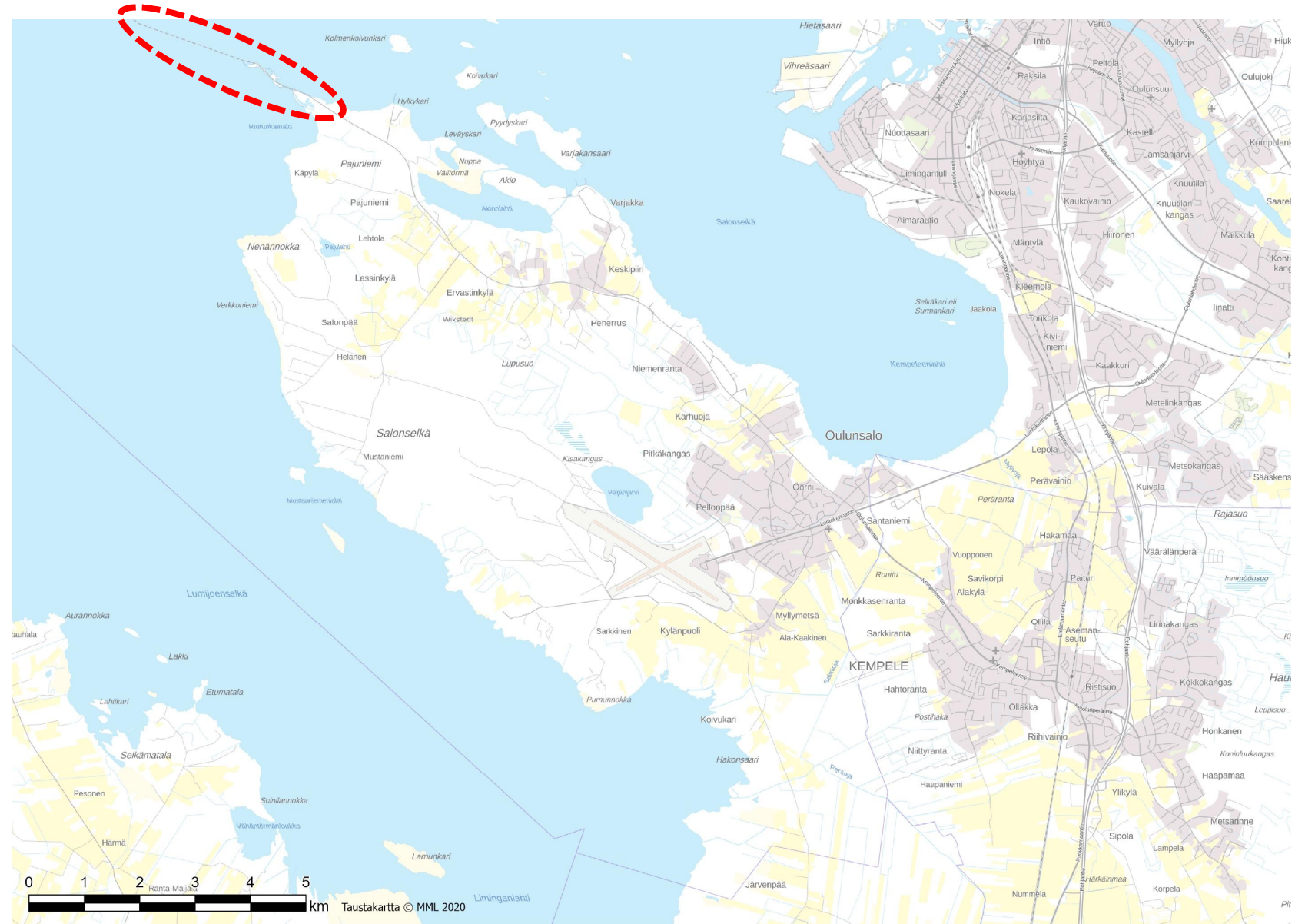
YS 2014
Valtakunnallinen tieliikenne-ennuste 2030
Liikennemäärät 2017
2017-2022 kasvukerroin 1,05
2017-2040 kasvukerroin 1,23

Keskimääräinen vuorokausiliikenne KVL

723 KVL 2017
969 KVL 2022 (KVL2017 + 200 ajon)
1381 KVL 2040 (KVL2017 + 400 ajon)

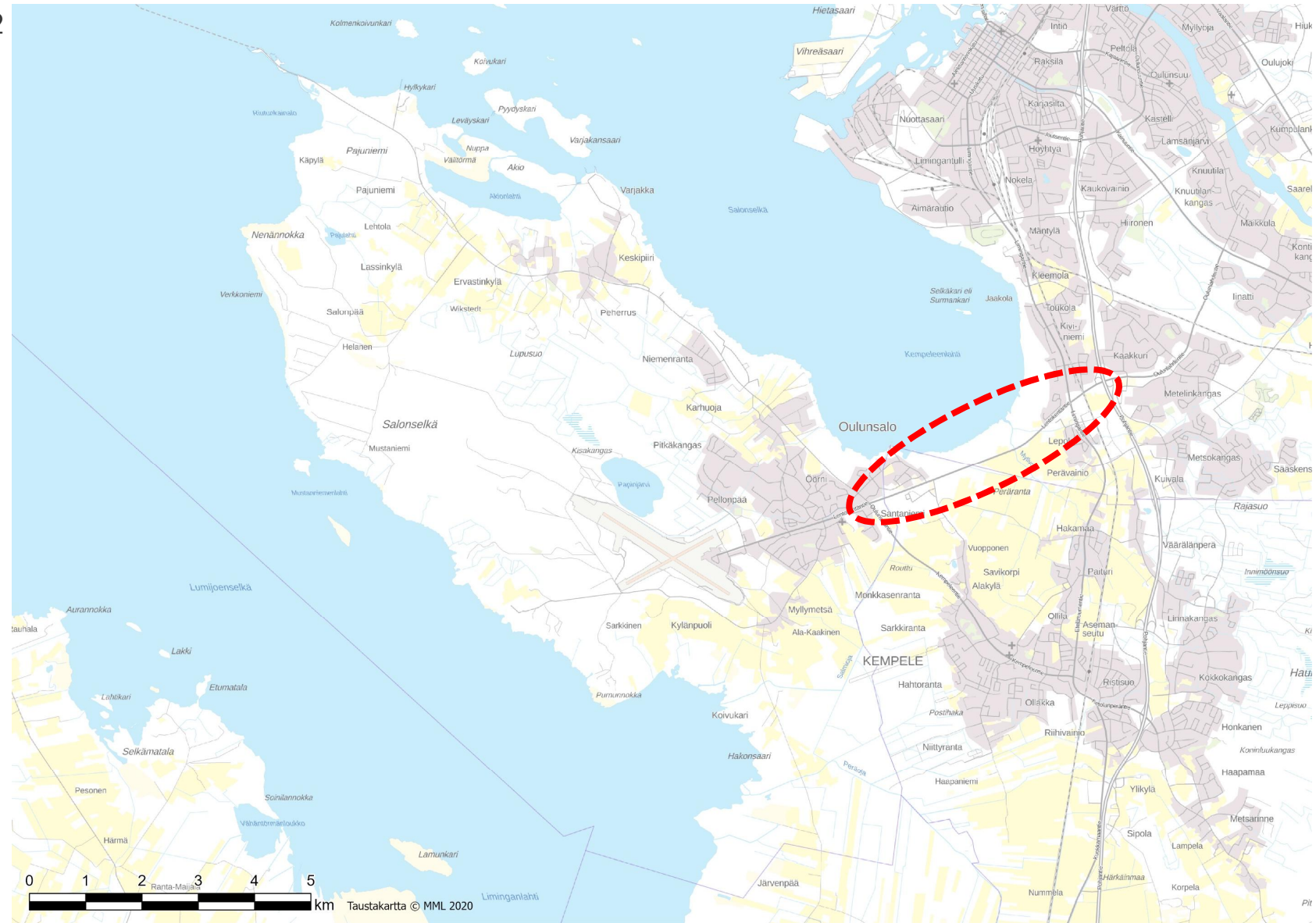
RAMBOLL

Lähde: Hailuodon kiinteä yhteys mt 816 välillä Riutunkari –
Huikku, Tiesuunnitelmaselostus

LENTOKENTÄNTIEN KEHITTÄMINEN

- Lentokentätien parantaminen 2+2-kaistaiseksi moottoritien eritasoliittymästä Hailuodontien liittymään saakka.
 - Tiesuunnitelman laatiminen alkanut syksyllä 2020
- Parannettu Lentokentäntie pystyy välittämään hyvin vuoden 2040 liikenteen.
- Nykyinen Lentokentätien liikennekäytävä mahdollistaa tien leventämisen Oulunsalon taajamankin kohdalla, mikäli liikenne kasvaa merkittävästi ennustettua enemmän.

UUSI LENTOASEMANTIE (OULUNSALON ETELÄINEN OHIKULKUTIE)

- Varaukset maakuntakaavassa, Oulun seudun yleiskaavassa, Uuden Oulun yleiskaavassa ja Oulunsalon keskeisten alueiden yleiskaavassa
- Tarve pohjautui ns. Lentokenttäkaupunkiin ja lentoliikenteen voimakkaaseen kasvuus sekä henkilöautoiluun
- Kesällä 2020 valmistuneessa Lentoaseman liikenneyhteyksien esiselvityksessä tieyhteydelle ei löytynyt liikenteellisiä tai maankäytöllisiä perusteita
- Varaus tullaan poistamaan maakunta- ja yleiskaavojen uusimisten yhteyksissä

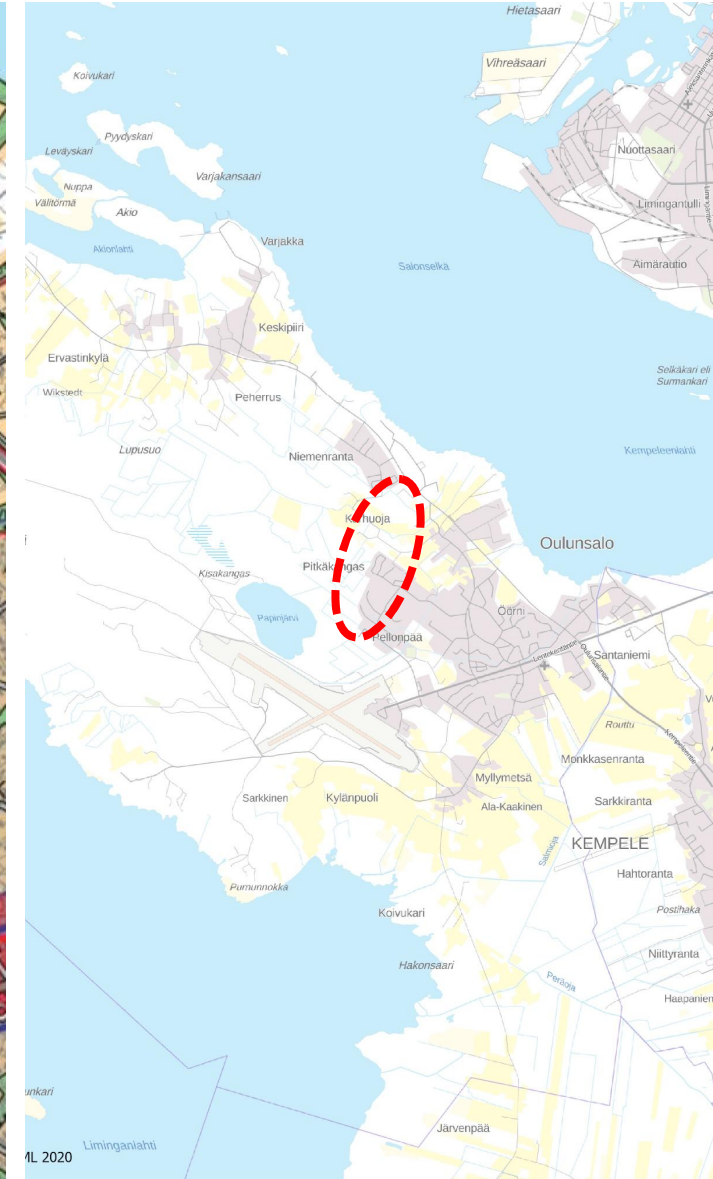
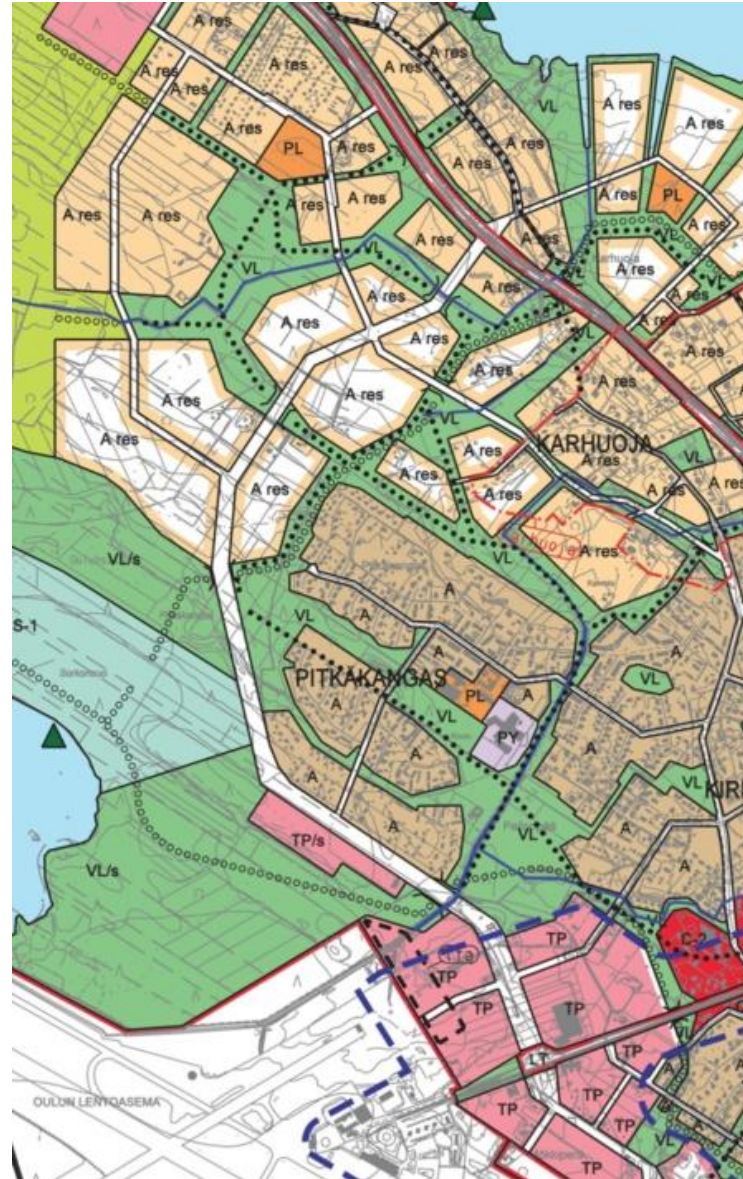
OULUNSALO-TUPOS –VÄLIN YHTEYSTARVE

- Tieliikenteen yhteystarve on esitetty maakuntakaavassa
- Kesällä 2020 valmistuneessa Lentoaseman liikenneyhteyksien esiselvityksessä tieyhteydelle ei löytynyt liikenteellisiä tai maankäytöllisiä perusteita
- Varaus poistetaan maakuntakaavan uusimisen yhteydessä
 - Olemassa oleva yhteyksiä voidaan parantaa, jos tarvetta ilmenee

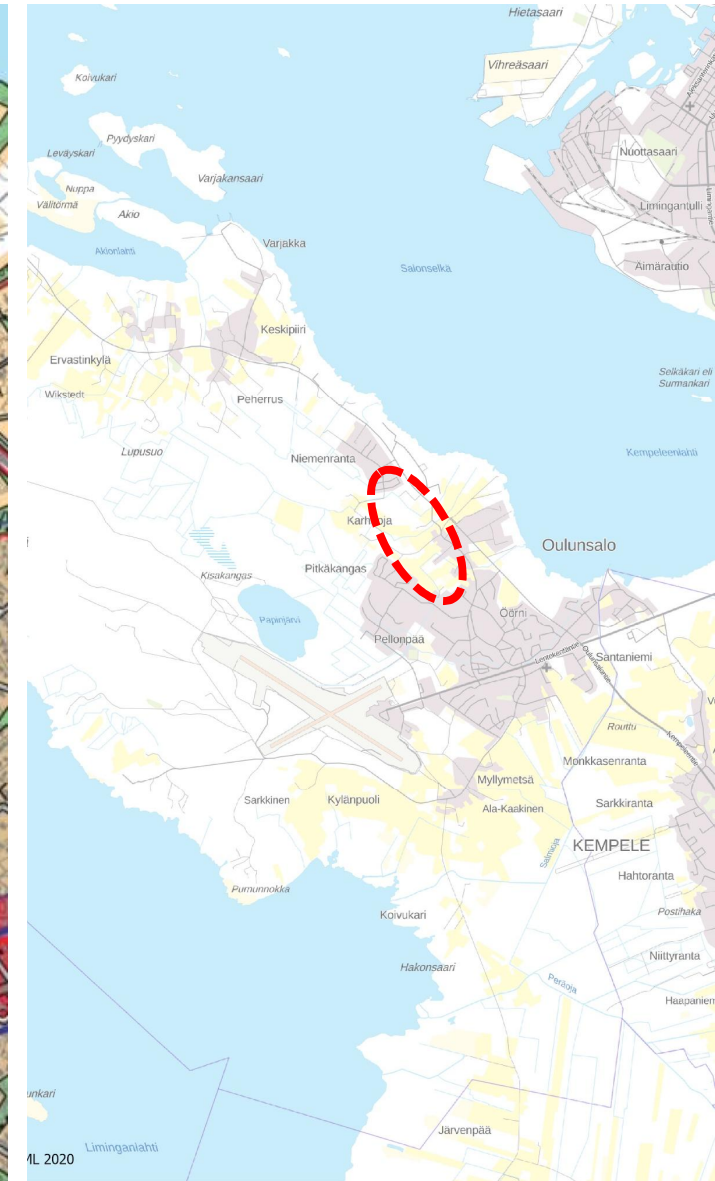
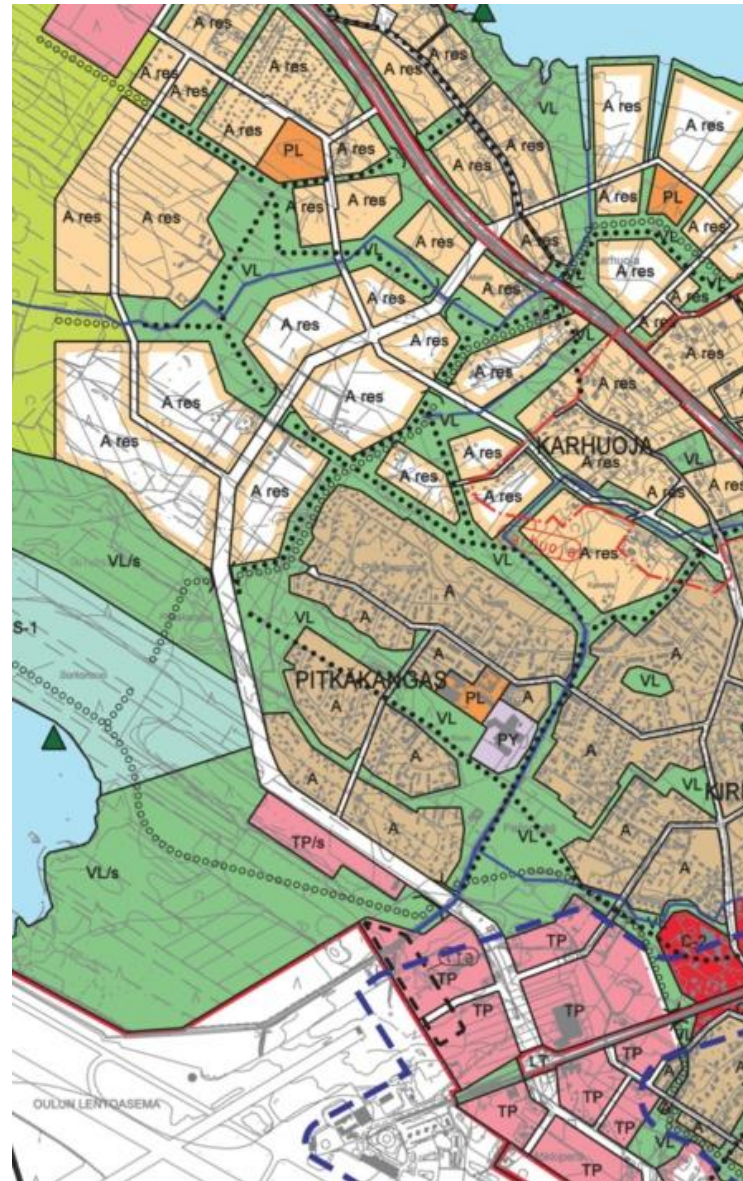
AUTOMAATIOTIEN JATKO

- Automaatitien päät ovat olemassa Lentokentäntien ja Hailuodontien lähellä
- Katuyhteys on esitetty Keskeisten alueiden yleiskaavassa
- Kadun tarve on perustunut
 1. Pitkäkankaan ja Niemenrannan välisen alueen maankäytön reserviin
 2. Lentokenttäkaupunkiin
 3. Uuteen Lentoasemantiehen
 4. Piilovaraukseen Kempeleenlahden ylitystiestä (Automaatitien eteläosa olisi osa sitä)
- Kohdat 3 ja 4 eivät toteudu ja kohta 2 vain vähäisessä määrin
- Osayleiskaavan reservialuevaraukset laajoja Oulunsalon viimeaikaiseen rakentamiseen nähden
- Joukkoliikennekään ei tarvitse koko yhteyttä
- Automaatitien jatkeelle ei löydy perusteita

KARHUOJANTIEN POHJOISPÄÄ

- Katuyhteys on esitetty Keskeisten alueiden yleiskaavassa
 - Kadun tarve on perustunut
 1. Karhuojan alueen tiivistämiseen
 2. Keskustaajaman ja Niemenrannan yhdistämiseen, ml. joukkoliikenneyhteyteen
 - Katuyhteyden tarve riippuu maankäytön tiiveydestä ja Hailuodontien kehittämisestä
 - Jos Hailuodontien rooli ja ratkaisut säilyvät, Karhuojantien jatketta ei tarvita, ts. autolla pääsee Oulunsalon ydinkeskustan suuntaan hyvin Hailuodontien kautta
 - Joukkoliikenne tarvitsisi yhteyden Niemenrannasta Pitkäkankaalle, jota Karhuojantien jatke ei tyydytä
- Karhuojantien pohjoispää ei ole liikenteellisesti tarpeen

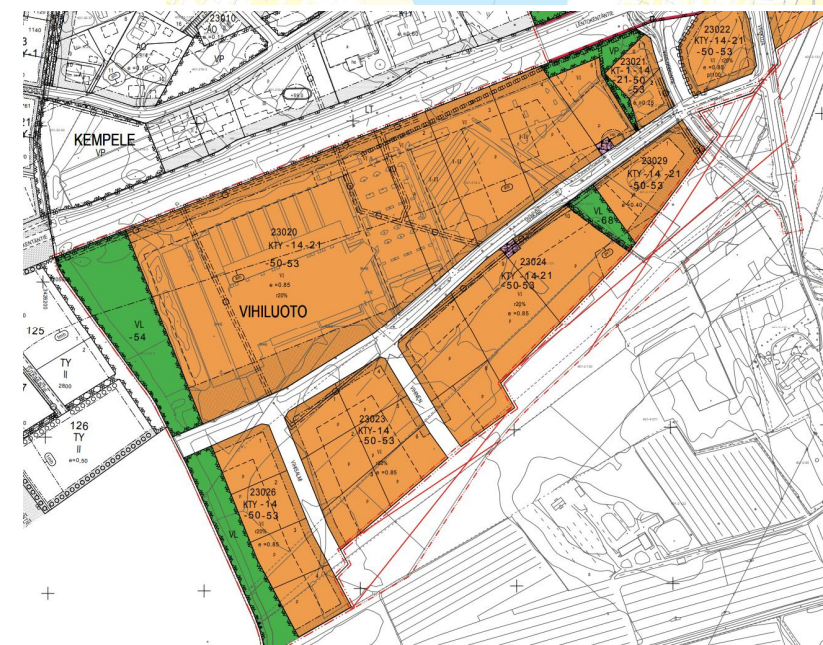
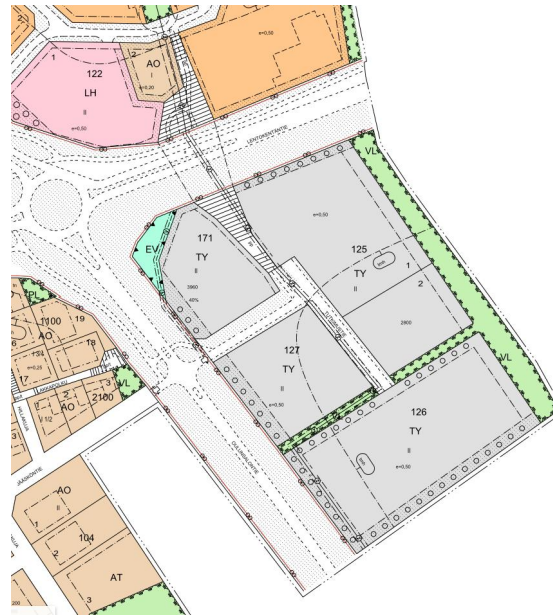
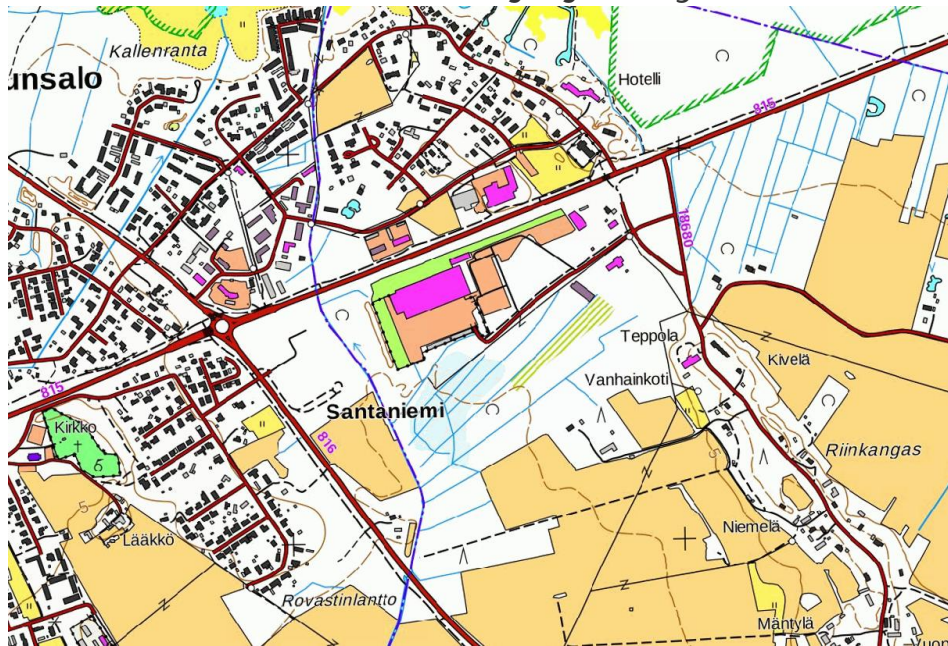
KEMPELEENLAHDEN YLITYKSEN PIILOVARAUS

- Kempeleenlahden ylitystä on selvitetty mm. lentoaseman yhteys selvitysten yhteydessä vuosina 2020 ja 2001 sekä kesteisten alueiden yleiskaavoituksessa
 - Piilovaraus näkyy osittain em. yleiskaavassa ja merenrannan maankäytössä
 - Ylityksen taustalla ovat olleet mm.
 - Nopeampi yhteys Hailuotoon
 - Niemenrannan ja Salonpään maankäytön voimakas lisääntyminen
 - Maankäytön kehittäminen uuden tien varressa
 - Vaihtoehtoinen yhteys lentoasemalle Oulun keskustan suunnasta
- Aiempien selvitysten perusteella varaukselle ei ole tarvetta

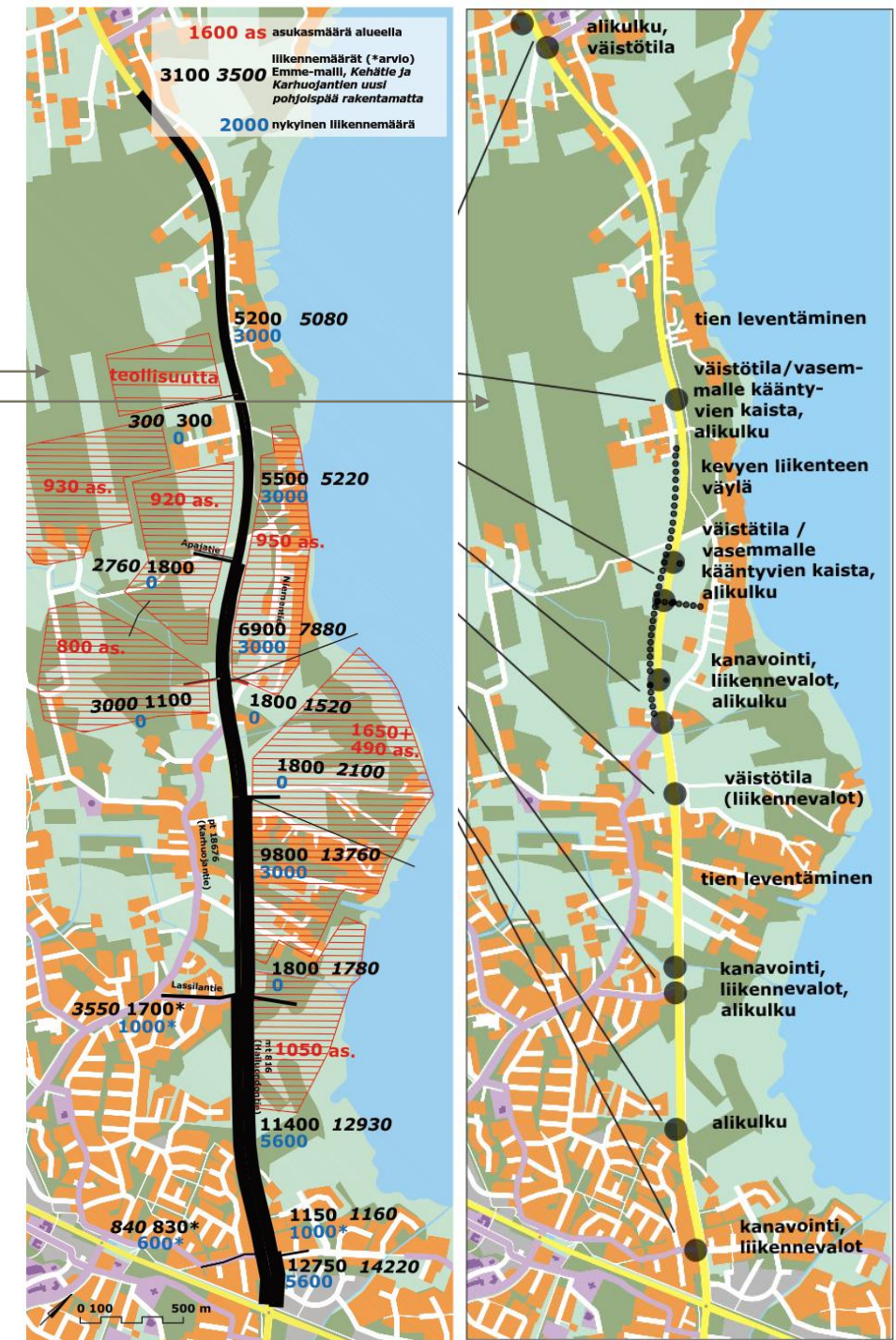
OULUNSAALONTIEN JA HAILUODONTIEN KEHITTÄMINEN, 1. SANTANIEMI

- Eteläisen ohikulkutievarauksen poistaminen pienentää liikenne-ennustetta huomattavasti tieosuudella
- Kempeleen puolelta tarve rakentaa katu (Vihikari) Oulunsalontielle
- Maankäyttöä mahdollisesti syntymässä tien kaakkois- ja luoteispuolille (kaupungilla asemakaavatyö käynnissä), rakentunee kiinni Kempeleen maankäyttöön
- Jalankulku- ja pyöräliikenteen yhteystarve Oulunsalontien poikki
- Oulunsalontien järjestelyt ratkaistaan käynnissä olevassa asemakaavatyössä

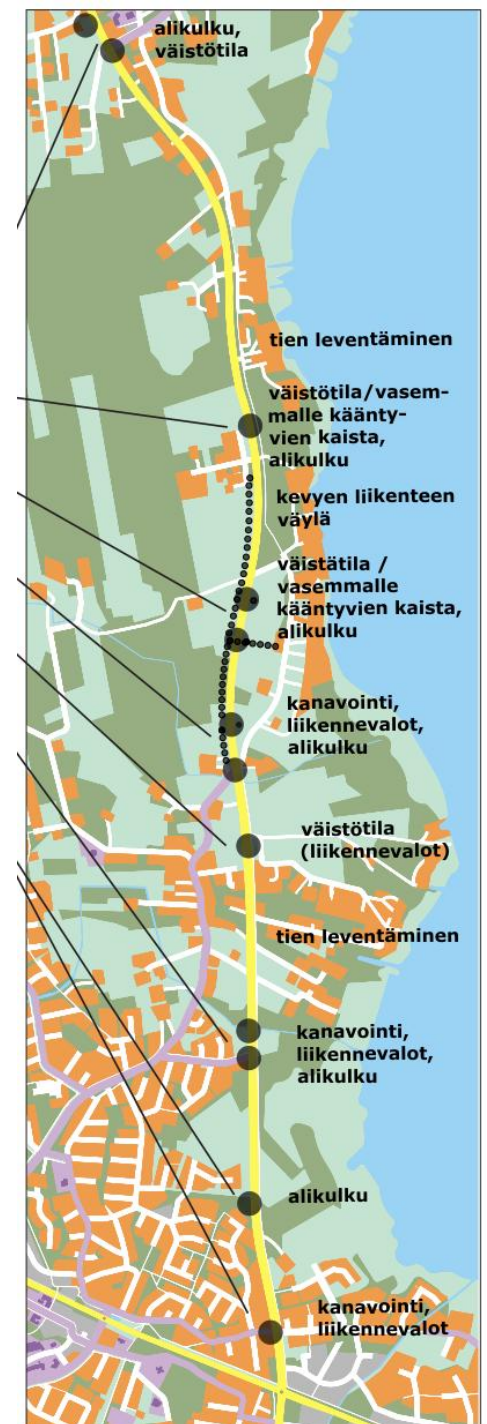
OULUN SALONTIEN JA HAILUODONTIEN KEHITTÄMINEN, 2. LENTOKENTÄNTIE-VARJAKANTIE

- Aluevaraussuunnitelma laadittu vuonna 2006
- Tien kehittämissuunnitelmat perustuivat voimakkaaseen maankäytön kasvuun molemmin puolin tietä
 - Vilkkaimat liittymät esitettiin nelihaaraliittymiksi ja liikennevalo-ohjatuiksi
 - Pohjoisempaan liittymät porrastettiin
 - Jalankulku- ja pyöräliikennettä varten on esitetty alikulkuja
 - Toteutus vaiheistettiin maankäytön toteutumisen mukaan
 - Uudet järjestelyt on toteutettu tässä vaiheessa Säikkärannan ja Niemenrannan (Kala-apajantien, sis. alikulku) osalta
- Uusi liikenne-ennuste vuodelle 2040 on noin kolmasosan pienempi kuin vanha, vuodelle 2030 laadittu

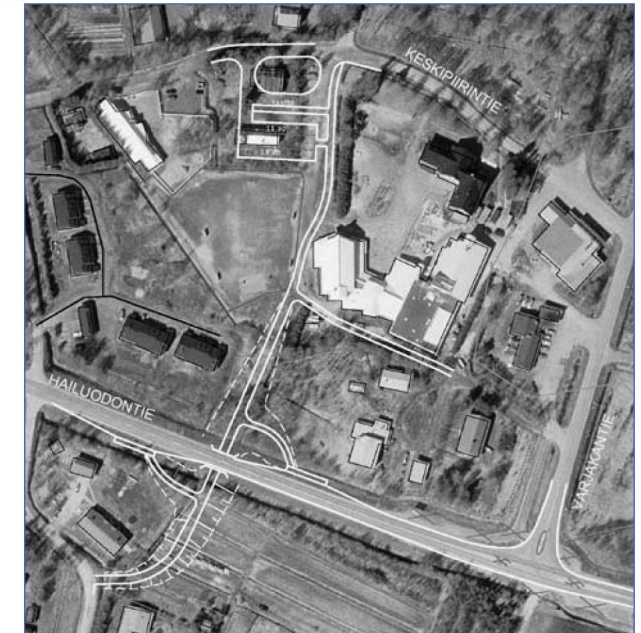
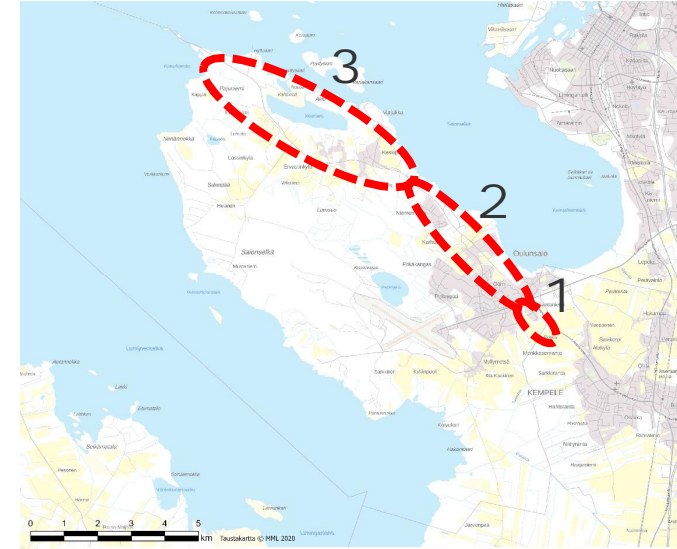
OULUN SALONTIEN JA HAILUODONTIEN KEHITTÄMINEN, 2. LENTOKENTÄNTIE-VARJAKANTIE

- Aluevaraussuunnitelman mukaiset ratkaisut edelleen päteviä, mikäli maankäyttö kehittyy
- Nykytilanteessa tai lähivuosina seuraavat toimenpiteet ovat tarpeen ilman merkittävää maankäytön kehittymistäkin
 - Vihiluodontien liikennevalo-ohjaus (etenkin jalankulku- ja pyöräliikenteen turvallisuuden takia)
 - Karhuojan ja Säikkärannan kohdan yksityistie- ja liittymäjärjestelyt
 - Karhuojan tai Lassilantien alikulku verkollisen tarpeen ja turvallisuuden takia

OULUN SALONTEEN JA HAILUODONTIEN KEHITTÄMINEN, 3. SALONPÄÄ

- Aluevaraussuunnitelma laadittu vuonna 2011
- Suunnitelmassa esitettiin yksityisteiden liittymäjärjestelyjä väistötiloineen ja jk+pp-yhteyksiä sekä alikulkuja
 - Ne perustuivat maankäytön lisääntymiseen, noin 50 rakennuspaikan lisäys nykyiseen noin 270 rakennuspaikkaan
- Tiesuunnitelma käynnissä jk+pp-väylän rakentamiseksi Salonpäntieltä Riutunkarin lauttarantaan
 - Hailuodontien toimenpiteet maankäytön lisääntymisen myötä
 - Koulun lähellä olevan alikulku syytä toteuttaa ilman maankäytön kasvuakin, jos oppilasmäärä säilyy

SISÄLTÖ

01 Lähtökohdat

02 Liikenneverkon kehittämisideat ja -tarpeet

03 Toimenpide-esitykset

LIIKENNEVERKKOPERIAATE, TIET JA KADUT

- 1) Lentokentäntien periaatteet pääosin jo mietitty aiemmissa suunnitelmissa
 - Ei lisää liittymiä, lentoaseman alue kuitenkin oma kokonaisuutensa ja siellä aseman ja sen lähialueen tarpeiden mukaan
 - Lähivuosina parannetaan Hailuodontien ja Kaakkurin väli
 - Varaudutaan 2+2-kaistaisuuteen myös Kylänpuolentien ja Hailuodontien välillä
- 2) Hailuodontie aiemman selvitysten periaatteiden mukaan
 - a) Osa liittymistä on rakennettu nelihaaraisena, liikennevalot toteutetaan tarpeen mukaan
 - b) Automaatiotien pohjoispää
 - Liittymä jo olemassa Hailuodontielle
 - Niemenrannan eteläosien rakentamattoman alueen yhteys
 - c) Rannasta uusi liittymä joko nelihaaraisena Lassilantien kohdalle tai porrastettuna (2 T-liittymää), ratkaistaan maankäytön laajuuden perusteella
 - d) Säikkärannan kohdalla liittymien yhdistäminen tarpeen molemmin puolin tietä vaikkei maankäyttö lisääntyisikään

LIIKENNEVERKKOPERIAATE, TIET JA KADUT

3) Oulunsalontie

- Uusi liittymä Vihikari-kadulle, lähtökohtaisesti muita uusia ei

4) Niemenranta-Pitkäkangas

- Joukkoliikenne sekä jalankulku- ja pyöräliikenne

5) Karhuojantien pohjoispää säilyy kylätienä, pohjoisliittymän Hailuodontielle voisi katkaista autoilta

6) Kylänpuolentiellä kapasiteettia, eli voi lisätä kokoojakatuliittymiä, jos maankäyttö laajenee, mutta merkittävä lisääminen mahdotonta lentokentän malualueiden vuoksi

7) Lentäjätien ja Automaatitien eteläosan varaan mahdollista lisätä maankäyttöä

LIIKENNEVERKON TÄYDENTÄMINEN, JK+PP, SELKEIMMÄT

A. Niemenranta-Pitkäkangas

- Joukkoliikenne sekä jalankulku- ja pyöräliikenne

B. Rannan suuntainen reitti

- Jalankulku ja pyöräliikenne
- Verkollinen tarve, mikäli maankäyttö lisääntyy

C. Vihiluoto – Öörni

- Verkollinen tarve Hailuodontien ja Öörnin poikki
- Nykyistä selkeämmät reitit, haasteita rakennetulla alueella

D. Jk+pp-yhteys Hailuodontien ali

- Tehtäneen Lentokentäntien kehittämisen yhteydessä
- Jatko Vihiluodontielle

E. Vihikarin yhteys Oulunsalontielle ja kirkolle

- Alikulku ja jatko kirkon tienoille puistoa pitkin

LIIKENNEVERKON TÄYDENTÄMINEN, JK+PP, YHTEYSTARPEET

A. Karhuoja

- Maankäyttö mahdollisesti lisääntyessä

B. Ranta-alueet-Pitkäkankaan palvelut

- Myös alikulut tarvitaan Hailuodontielle

C. Pitkäkangas

- Jatkoyhteys Automaatitien työpaikka-alueelle, jos työpaikka-alue kasvaa merkittävästi

D. Taajaman eteläpuolelle

- Verkollinen tarve, jos maankäyttö lisääntyy

LIIKENNEVERKON TÄYDENTÄMINEN, JK+PP, ALIKULUT

- Alikuluista on merkitty
 - Olemassa olevat
 - Aiemmin esitetyt
 - Asemakaavat
 - Yleiskaavat
 - Teiden yleissuunnitelmat
 - Lisäksi muutama kohta, joiden tarve ja mahdollisuus on selvitettävä jatkosuunnittelussa
 - Vihiluodontien liittymään ei mahdu nykyisellä maankäytöllä
 - Kartan ulkopuolella tarvitaan Salonpään koulun kohdalle

LIIKENNEVERKON TÄYDENTÄMINEN: "LAATUKÄYTÄVÄT"

- Esitys 2: Lentokentäntien pohjoispuolen yhteyden parantaminen
 - "Oulunsalon baana" Vihiluoto - Oulunsalo-talo väli ja jos vähänkin maankäyttö kehitty lentoaseman lähellä (esim. hotelli) niin lentoasemalle saakka, erityisesti imagosyistä
 - Täydentää "ristekkäistä" verkkoa
 - Osa Lentoaseman laatukäytävää
 - "Imee" pyöräilijöitä pois Vihiluodontieltä
 - Työmatkapyöräilyn kannalta merkittävä
 - Sujuvuuteen kiinnitetään huomiota ydinkeskustan kohdalla, nyt liian tiukkoja mutkia Karhuojantien ja sukelluksen lähellä
- Esitys 3: varaudutaan Hailuodontien väylän kehittämiseen
 - Jos ja kun maankäyttö lisääntyy
 - Seudullinen yhteys kaupunkikeskustaa kohti
 - On vaatimattomampi kuin edelliset (E1 ja E2)

